

---

### Секція 3

## ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

---

**Діана Валентинівна Гетманова** – студентка III курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ  
Науковий керівник: **Яна Михайлівна Садикова** – доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

### МЕДІАЦІЙНІ ПРОЦЕДУРИ В ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ

У Рекомендаціях Рес (2002) 10 Комітету міністрів державам – членам Ради Європи щодо медіації в цивільних справах зазначається, що держави можуть організовувати й запроваджувати медіацію в цивільних справах у найбільш придатний спосіб за допомогою державного або приватного сектора. Медіація може здійснюватися як у судовому, так і в позасудовому порядку. Якщо сторони і вдаються до медіації, їм слід забезпечити право доступу до суду, бо ж воно є вирішальною гарантією захисту прав сторін. Організуючи медіацію, держави мають знайти компроміс між потребою й наслідками запровадження строків давності та впровадженням швидких і легкодоступних процедур медіації.

У науковій літературі у зв'язку з цим розгортається дискусія щодо приватного процесуального права як специфічної сфери правового регулювання, пов'язаного з такими процедурами, як третейські суди, міжнародний комерційний арбітраж, медіація (посередництво), процедура примирення, судовий міні-розгляд тощо.

Міжнародні стандарти медіаційної процедури закріплені у низці документів, серед яких Рекомендація Рес (98)1Е Комітету міністрів державам — членам Ради Європи щодо медіації в сімейних справах від 21.01.1998 р., Рекомендація Рес (2001)9 Комітету міністрів державам — членам Ради Європи щодо альтернативного судового розгляду спорів між адміністративними органами і сторонами — приватними особами (адміністративні справи) від 05.09.2001 р., Рекомендація Рес (2002)10 Комітету міністрів державам-членам Ради Європи щодо медіації в цивільних справах від 18.09.2002 р., Європейський кодекс поведінки медіатора (European Code of Conduct for Mediators), прийнятий на конференції, організованій Директоратом Європейської комісії з питань юстиції 02.07.2004 р. у м. Брюсселі, Директива 2008/52/ЄС

Європейського парламенту та Ради від 21.05.2008 р. Про деякі аспекти медіації у цивільних та комерційних справах.

Інститут медіації активно використовується в багатьох країнах світу (Німеччина, США, Австрія тощо).

Під медіацією ж взагалі прийнято розуміти один з альтернативних способів розв'язання спору його сторонами за участю третьої особи – медіатора, який, здійснюючи загальне керівництво процедурою, допомагає сторонам досягти максимально ефективного рішення самостійно.

Медіація, процедури медіації залежно від національних підходів та практик можуть існувати паралельно із судовими процедурами або, навпаки, інтегруються у судові процедури та процесуальне законодавство. В Україні запроваджено інститут врегулювання спору за участю судді як судову процедуру, що одночасно слід розглядати і як медіаційну.

**Вікторія Іванівна Дзюма** – студентка II курсу Львівського державного університету внутрішніх справ  
*Науковий керівник: Юлія Володимирівна Верхола* – викладач кафедри цивільно-правових дисциплін Львівського державного університету внутрішніх справ

## **РЕСТИТУЦІЯ ТА/АБО ВІНДИКАЦІЯ ПРИ ВИЗНАННІ ПРАВочИНІВ НЕДІЙСНИМИ**

Чимало вітчизняних і сучасних науковців досліджують питання природи реституції і віндикації та їх співвідношення. На сьогоднішній день ця тема є актуальною з огляду на її важливе значення для осіб, які зустрічаються з проблемою захисту своїх цивільних прав та інтересів. На жаль, чіткого співвідношення цих двох інститутів не було сформовано, що викликає суперечки саме під час застосування таких способів захисту на практиці. Сучасна правотворча діяльність заснована на різних, а часом абсолютно протилежних підходах і поглядах щодо розуміння інституту способів захисту цивільних прав та охоронюваних законом інтересів.

У ч.2 ст. 1212 Цивільного кодексу України зазначено, що положення глави 83 застосовуються також, до вимог про витребування майна власником із чужого незаконного володіння [1].

На перший погляд, це повинно було б взяти питання про конкуренцію норм стосовно кондикційних та віндикаційних позовів, однак і сьогодні зустрічаються різні точки зору щодо вирішення проблеми.